

992200/070- 26/2012/OPD

Warszawa, dnia 10 maja 2012 r.

P. R. Rojek
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 15.05.12
nr. 4109 podpis *MR*

Pani
Maria Pańczyk - Pozdziej
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 6
00-902 Warszawa

Małgorzata Pańczyk - Marszałek

W odpowiedzi na wystąpienie Pani Marszałek z dnia 16.04.2012 r., znak: BPS/043-09-354/12 dotyczące stanowiska Prezesa ZUS wobec treści wspólnego oświadczenia senatorów: Pana Grzegorza Wojciechowskiego oraz Pana Wojciecha Skurkiewicza zawierającego pytania z zakresu postępowań upadłościowych zainicjowanych przez ZUS, zadłużenia płatników składek oraz należności, które uległy przedawnieniu, uprzejmie informuję.

W przypadku niewywiązania się przez płatnika składek z obowiązku opłacenia w terminie należności z tytułu składek, przepisy obowiązującego prawa przewidują stosowanie mechanizmów zmierzających do przymusowego zaspokojenia wierzyciela należności publicznoprawnych. Czynności zmierzające do przymusowego ściągnięcia należności rozpoczynają się od poinformowania dłużnika o wysokości zadłużenia. Dalsze działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych są uzależnione od sposobu reakcji dłużnika. Jeżeli dłużnik nie jest w stanie dokonać jednorazowej spłaty zadłużenia, Zakład na jego wniosek może udzielić pomocy w spłacie w formie układu ratalnego. Dopiero w przypadku, gdy zobowiązany uchyla się od dobrowolnej spłaty zadłużenia, podejmowane są czynności zmierzające do wdrożenia działań egzekucyjnych. Co do zasady zobowiązania z tytułu składek są dochodzone w pierwszej kolejności w drodze egzekucji administracyjnej lub egzekucji sądowej. Rozwiązanie takie wynika z realizacji dyspozycji normy prawnej zawartej w art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 205, poz. 1585 ze zm.), która stanowi, że nieopłacone w terminie należności z tytułu składek podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej.

Postępowanie egzekucyjne, chociaż zakłada element zastosowania przymusu wobec dłużnika, to jednak jest mniej dotkliwą formą spłaty zobowiązań niż wszczęcie postępowania

upadłościowego. Podkreślić należy, iż ogłoszenie upadłości przez sąd niejednokrotnie wiąże się z utratą przez zobowiązanego prawa do zarządzania swoim majątkiem lub znacznym ograniczeniem tego prawa. Dlatego też, wniosek o ogłoszenie upadłości, jako najbardziej restrykcyjna dla dłużnika forma przymusowego dochodzenia należności, jest kierowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych dopiero wówczas, gdy wcześniej podjęte działania zmierzające do przymusowego zaspokojenia należności z tytułu składek okazały się nieskuteczne i jednocześnie zachodzi niewypłacalność płatnika składek, a więc w sytuacji braku możliwości samodzielnego wykonania zobowiązań pieniężnych przez podmiot prawa.

Należy również mieć na uwadze, iż na przestrzeni lat 2010 – 2011 Zakład Ubezpieczeń Społecznych skierował 501 wniosków o ogłoszenie upadłości, z czego odnośnie 41 dłużników sądy wydały postanowienia o ogłoszeniu upadłości. W pozostałych sprawach nastąpiło oddalenie wniosku (m.in. z uwagi na brak majątku wystarczającego do pokrycia kosztów postępowania) lub umorzenie postępowania na wniosek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w związku z całkowitą bądź częściową spłatą zadłużenia (przy jednoczesnym rozłożeniu na raty spłaty pozostałej kwoty).

Pragnę ponadto wskazać, iż oprócz kierowania wniosków o upadłość, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyłącza się również do postępowań upadłościowych wszczynanych na wniosek innych wierzycieli.

Dodatkowo w poniższych tabelach przedstawiam informacje dotyczące zadłużenia oraz należności, które uległy przedawnieniu.

Skala zaległości płatników z tytułu składek

kwoty w mln zł

Wyszczególnienie	Według stanu na:	
	31.12.2010 r.	31.12.2011 r.
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	13 100	14 399
Ubezpieczenie zdrowotne	4 320	4 052
Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	1 101	860
Fundusz Emerytur Pomostowych	5	6

Według informacji dostępnej na poziomie Centrali ZUS, na koniec września 2011 r. zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne (należności nieprzedawnione) wystąpiły na 801,2 tys. kont.

Przedawnienia należności na FUS, UZ, FPiFGŚP, FEP

kwoty w tys. zł

L.p.	Oddział ZUS	w 2010 r.		w 2011 r.	
		Liczba	odpis składek i dodatkowych opłat	Liczba	odpis składek i dodatkowych opłat
0		1	2	4	5
OGÓLEM		36 584	91 641	72 164	113 215
1	Białystok	460	268	605	464
2	Bielsko-Biała	301	281	1 312	1 455
3	Biłgoraj	529	287	449	422
4	Bydgoszcz	635	737	1 140	1 470
5	Chorzów	2 777	1 464	12 806	4 338
6	Chrzanów	511	619	548	322
7	Częstochowa	274	268	192	134
8	Elbląg	656	1 638	924	1 426
9	Gdańsk	533	894	2 613	5 890
10	Gorzów Wlkp.	106	124	633	789
11	Jasło	162	90	1 103	713
12	Kielce	953	2 039	2 371	3 404
13	Koszalin	457	527	724	1 120
14	Kraków	1 302	2 769	1 787	2 519
15	Legnica	1 745	1 016	4 725	4 833
16	Lublin	2 230	2 330	6 585	8 094
17	Łódź I	1 161	15 521	1 486	4 158
18	Łódź II	691	1 007	530	276
19	Nowy Sącz	3 889	999	6 212	1 319
20	Olsztyn	760	1 169	1 293	2 093
21	Opole	377	560	239	232
22	Ostrów Wlkp.	994	2 275	1 763	4 111
23	Piła	531	659	743	1 125
24	Płock	1 392	10 514	1 021	2 028
25	Poznań I	1 144	3 954	1 523	4 457
26	Poznań II	1 002	1 869	707	738
27	Radom	662	7 605	765	2 056
28	Rybnik	872	2 173	1 687	6 495
29	Rzeszów	1 330	837	1 524	1 290
30	Siedlce	225	3 039	478	1 141
31	Słupsk	788	1 015	1 185	2 291
32	Sosnowiec	130	286	268	917
33	Szczecin	177	185	149	192
34	Tarnów	x	x	860	88
35	Tomaszów Maz.	366	1 375	387	393
36	Toruń	633	823	755	937
37	Wałbrzych	877	4 003	2 606	18 127
38	Warszawa I	642	3 456	518	2 526
39	Warszawa II	1 403	3 487	2 163	4 183
40	Warszawa III	270	994	493	4 587
41	Wrocław	476	791	674	967
42	Zabrze	1 550	3 085	2 617	7 568
43	Zielona Góra	611	4 610	1 001	1 528

Zakład monitoruje powyższą informację w podziale na Oddziały ZUS natomiast nie gromadzi danych w podziale na podległe Oddziałom terenowe jednostki organizacyjne.

2

Powaga Zar. ew.

z up. Prezesa Zakładu
CZŁONEK ZARZĄDU

Mikostawa Boryczka